

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 76P/46/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123208110
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123208110.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, a mal. C. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, deti rodičov matky D. C., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom E., F. XXXX/XX, a otca B. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom G. H. G. I., E. J. XXXX/X, zastúpeného v konaní Advokátska kancelária Consiliaris, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ružová dolina 8, IČO: 47248301, deti v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu otca na zmenu zverenia a úpravu styku s deťmi takto

rozhodol:

I. Mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti otca. Zastupovať a spravovať majetok maloletého budú obaja rodičia.

II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. A. mesačne sumou 50,-EUR, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám otca maloletého počnúc dňom 14.09.2023.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 14.09.2023 do 30.11.2023 v celkovej sume 128,33 EUR je matka povinná zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

VI. Súd styk detí s rodičmi neupravuje.

V. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 31.05.2018 č.k. 9P/91/2017-87 v časti zverenia, styku a určenia výživného na mal. A. (výrok I., II., III. a VI.).

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa otec detí domáhal, aby bol maloletý A. zverený do jeho osobnej starostlivosti, styk rodičov s deťmi nebol upravený a výživné na deti nebolo určené. Uviedol, že matka detí sa v júni 2023 odsťahovala do E. spolu s maloletou C.. Maloletý A. zostal bývať u neho, v G. H. G. I. si plní povinnú školskú dochádzku. Maloletý trávil u otca v poslednom roku viac času ako u matky a tu i väčšinu času prespával. Matka tento stav akceptovala a nemala voči tomu výhrady. Od nastťahovania sa k otcovi je A. s matkou v telefonickom kontakte, pričom otec synovi v styku s matkou nebráni. Súhlasí s tým, aby matku navštevoval a trávil s ňou čas podľa vlastnej vôle. Otec sa o neho riadne stará, zabezpečuje všetky jeho potreby. Otec navrhol, aby súd zrušil jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Styk otca s C. sa už viac ako dva roky nerealizuje podľa rozhodnutia súdu a maloletá C. sa s otcom odmieta stretávať. Preto otec navrhol zrušenie tejto úpravy styku a žiadal, aby sa styk detí s rodičmi neupravoval. Deti sú už dostatočne rozumovo aj citovo vyspelé, preto nie je možné nútiť ich zotrvať v prítomnosti niektorého z rodičov. Otec tiež navrhol, aby súd zrušil aj jeho vyživovaciu povinnosť voči C.. Ak by súd rozhodol o zverení A. do jeho starostlivosti, dôjde k rovnomernému rozloženiu nákladov, ktoré

budú rodičia vynakladať na deti. Otec bude ďalej prispievať na úspory detí sumou 30,-EUR mesačne. Matke zostane väčšina príjmu, ktorú môže vynakladať na starostlivosť o C.. Otcovi od poslednej úpravy pomerov pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Na jeho príjem je odkázaná aj jeho partnerka, ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti a ktorá je na rodičovskej dovolenke.

2. Matka detí súhlasila so zverením A. do osobnej starostlivosti otca a tiež s tým, aby bol styk rodičov s deťmi ponechaný na ich vôli. Súhlasí tiež so zrušením vyživovacej povinnosti otca. Súčasne podala návrh na zrušenie otcovstva. Tento je vedený pod sp. zn. 76P/77/2023. Uviedla, že je to už viac ako dva roky, čo otec nemá srdce ani uši pre načúvanie potrebám C. duše, jej túžbam, jej emocionálnemu, fyzickému i psychickému zdravému rozvoju. Neprejavuje záujem o prostredie, v ktorom sa Hanka cíti dobre a o to, akým spôsobom dokáže C. napredovať. A to ani po vysoko kladnom hodnotení učiteľov školy v G. H. G. I. po polročnom preskúšaní, o ktorom sa dozvedel po čase, keď ho ona o tom informovala. Nedokázal prekročiť tieň svojho vlastného ega, svojich predstáv, príkazov. Spôsobil jej zranenia. Maloletá sa napriek láske, ktorú k otcovi prechovávala rozhodla s ním nestretávať. Svojimi výsledkami dokázala otcovi i všetkým ostatným, ktorý nedbali na jej individuálnosť, že sa rozhodla správne. Otec neprejavil žiadnu snahu o nápravu, nevyslovil žiadne ospravedlnenie svojho zlyhania a nepochopenia vlastnej dcéry. Otcovi matka ponúkla mimosúdnu dohodu, aby C. uchránila od ďalšieho kroku zo strany otca, aby nemusela opäť podstúpiť vypočúvanie.

3. Kolízny opatrovník súhlasil so zverením maloletého A. do starostlivosti otca. Uviedol, že mal. A. sa k otcovi natrvalo nastahoval v júni 2023, kedy matka s mal. C. odišla bývať do E.. Maloletý aj v minulosti trávil väčšinu času u otca. V spoločnej domácnosti s nimi žije partnerka otca a ich synovia A. a B.. S mal. C. sa otec nestretáva, matke podpísal prestup C. do školy v E.. Výživné na mal. C. posielal. A. peniaze sporí. Matka výživné na A. neplatí. Rodinné prídavky poberá matka a tiež aj daňový bonus. Maloletý otca rešpektuje, učí sa dobre, nie sú s ním výchovné problémy. V jeho domácnosti sa cíti dobre, vychádza si aj s jeho partnerkou. Náklady na maloletého sú bežné, venuje sa volejbalu, chodievajú na tréningy, zápasy. Maloletý A. uviedol, že od júna 2023 žije u otca, mama sa s manželom a sestrou C. odsťahovala do E.. Chcel zostať s otcom. V škole sa učí dobre, s učením mu pomáha niekedy otec. Začal hrať volejbal, chodíva päťkrát do týždňa na tréningy, cez víkendy mávajú zápasy. Otec ho v tom podporuje. Má ďalších dvoch súrodencov, má ich rád a aj s partnerkou otca si dobre vychádza. S mamou je v kontakte, volávajú si, dohodnú sa, kedy a kde sa stretnú. Chodievajú spolu do cukrárne alebo sa prechádzajú, bývajú spolu asi 2 hodiny. Sestru C. matka so sebou nevodí, maloletý sa so sestrou nestretáva, len si spolu píše správy. Rád by sa s ňou niekedy stretol osobne. Mama ho voláva aj do E., jemu to však nevychádza, lebo má školu a celý týždeň sa venuje volejbalu. Nechce, aby sa striktno upravilo stretávanie s mamou, je s ňou v kontakte a na stretávaníach sa vedia dohodnúť. Keď niečo potrebuje, tak mu to mama kúpi. Oblečenie a školské pomôcky mu kupuje otec. Od oboch rodičov dostáva aj vreckové. Stravuje sa v škole, doma varieva otec alebo jeho partnerka. U otca má svoju izbu.

4. Súd vykonal dokazovanie podaným návrhom, písomným vyjadrením matky k návrhu, správou kolízneho opatrovníka, správami o príjmoch a majetku rodičov a výsluchom otca. Matka sa na pojednávanie napriek riadnemu predvolaniu nedostavila. K veci sa vyjadrila písomne.

5. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 31.05.2018 č.k. 9P/91/2017-87 boli obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia boli oprávnení a povinní deti zastupovať a spravovať ich majetok. Bol upravený styk otca s mal. C.. Otcovi maloletého bolo uložené prispievať na obe maloleté deti po 100,-EUR mesačne k rukám matky a na tvorbu úspory sumou 30,-EUR mesačne na každé dieťa.

6. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

7. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

8. Podľa § 24 ods. 1 až 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

10. Ako vyplýva z podaného návrhu, výsluchu otca, písomného vyjadrenia matky a správy kolízneho opatrovníka, v júni 2023 došlo k výraznej zmene v osobnej starostlivosti rodičov o deti. Matka sa spolu s mal. C. odsťahovala do E. spolu so svojim manželom a maloletý A. zostal bývať u svojho otca. Matka toto akceptovala. Maloletý A. aj v predchádzajúcom období trávil u otca veľa času, takže zmena pre neho nebola radikálna. Maloletý naďalej navštevuje školu v mieste bydliska otca, tu má športové aktivity, kamarátov. Je tak zrejme, že zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca je plne v jeho záujme. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že otec má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého, s maloletým nemá vážnejšie výchovné problémy, dá sa teda predpokladať, že výchovu maloletého zvládne po všetkých stránkach. O maloletého prejavujú záujem obaja rodičia, s matkou je v kontakte, i keď tento nie je príliš častý. Otec matke v kontakte so synom žiadnym spôsobom nebráni a vzhľadom na vek maloletého je stretávanie sa syna s matkou skôr výsledkom ich vzájomnej komunikácie. Je však veľmi dôležité, aby sa stretávanie matky a syna uskutočňovalo čo najčastejšie a najlepšie aj za prítomnosti sestry C.. Striktná úprava styku matky so synom by však v tomto prípade nebola správna. Maloletý je vo veku, kedy už priama osobná starostlivosť rodiča o dieťa nie je taká dôležitá, ide skôr o budovanie si vzťahu medzi rodičom a dieťaťom na báze dôvery. Je preto dôležité, aby matka vyvíjala iniciatívu a pravidelne sa so synom stretávala. Je tiež dôležité, aby matka posilňovala aj vzťah súrodencov, teda, aby sa stretnutí zúčastňovala aj maloletá C., keďže sa stretnutia súrodencov prakticky neuskutočňujú.

11. Situácia v rodine je veľmi špecifická, nakoľko súrodenci žijú v rozdielnych domácnostiach a ich kontakt neprebíha. Podľa pôvodnej úpravy styku by sa otec mal stretávať s mal. C., avšak tento styk neprebíha. Vzhľadom na vek detí je zrejme, že deti sú už schopné samy určovať (i keď nie vždy objektívne), ako a kedy sa styk má realizovať. Toto napokon vyplýva aj z vyjadrenia mal. A., ale i maloletej C.. Maloletý A. pozitívne vníma oboch rodičov. C. otca vníma v súčasnosti ako osobu, ktorá jej „robila problémy“, avšak je zrejme, že ide iba o jej jednostranné vnímanie celej situácie, ktorá sa vyostрила počas obdobia, kedy otec nesúhlasil s tým, že maloletá nenavštevuje riadne (denne) školu, ale učí sa doma. Maloletá však nikdy nemala možnosť počuť aj názor otca, keďže sa s ním odmietala stretávať. Je zrejme, že je už dlhú dobu výlučne pod vplyvom matky, nepozná dôvody postoja otca a iba z vlastného hľadiska tento hodnotí. Dá sa však očakávať, že s pribúdajúcim vekom aj Hanka pochopí, že ju otec má rád,

chce s ňou byť a má záujem na tom, aby sa v živote mala dobre. Ak by to tak nebolo, nebojoval by o možnosť s ňou byť.

12. Za tejto situácie, a to najmä z dôvodu potreby upokojenia vzťahov súd neupravil styk rodičov s deťmi a ponechal ho na ich vzájomnej dohode.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý A. bol zverený do osobnej starostlivosti otca, bolo potrebné upraviť aj vyživovaciu povinnosť k tomuto dieťaťu. Na mal. C. súd výživné ponechal v pôvodnej výške a zohľadnil túto vyživovaciu povinnosť pri určení výživného na mal. A..

17. Maloletý A. je v súčasnosti žiakom X. ročníka K. školy. Má bežné výdavky, ktoré uhrádza predovšetkým otec. Navštevuje volejbal päťkrát do týždňa a počas víkendov chodí na zápasy, s čím sú spojené vyššie výdavky. Zdravotný stav má dobrý.

18. Otec detí dosahuje čistý priemerný zárobok v roku 2023 vo výške 2.208,23 EUR. Vlastní byt, v ktorom spolu s rodinou býva a na ktorý spláca hypotekárny úver vo výške 300,-EUR mesačne. Otec vlastní jedno motorové vozidlo BMW 523i Touring. Žije v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou, ktorá doposiaľ poberala rodičovský príspevok, pričom v súvislosti s narodením druhého syna by mala partnerka poberať materskú dávku, avšak jej výška ešte nebola presne stanovená. Otec má spolu s partnerkou synov A., nar. dňa XX.XX.XXXX, a B., nar. dňa XX.XX.XXXX.

19. Matka detí je od 01.09.2023 zamestnaná, dosahuje príjem 728,90 EUR. Manžel matky nie je od 01.09.2022 zamestnaný, podľa vyjadrenia matky je jej manžel slobodný, nezávislý človek podľa UCC a venuje sa umeleckej činnosti a k jeho príjmu sa nebude vyjadrovať. Matka žije v spoločnej domácnosti s C., inú vyživovaciu povinnosť nemá. Býva v prenajatom byte (nájom 300,-EUR). Vlastní dve motorové vozidlá Škoda Fabia a Alfa Romeo GT 1,8. Doposiaľ poberala rodinné prídavky na dve deti. Spláca pôžičku po 55,-EUR mesačne, má bežné výdavky. Na maloletú C. má bežné výdavky, maloletá chodí na gymnastiku, kde sa mesačne platí 40,-EUR.

20. Ako vyplýva z takto vykonaného dokazovania, otec dosahuje vyšší príjem ako matka detí, avšak má ďalšie dve vyživovacie povinnosti ku svojim deťom a čiastočne aj k partnerke, ktorá bola iba poberateľkou rodičovského príspevku. Na základe týchto skutočností súd určil matke vyživovaciu povinnosť voči mal. A. v sume 50,-EUR, čo je aspoň symbolická forma príspevku na jeho výživu zohľadniac, že otec na výživu mal. Hanky prispieva sumou 100,-EUR mesačne a sumou 30,-EUR na tvorbu jej úspor.

21. Súd upravil vyživovaciu povinnosť matky k mal. A. od podania návrhu, teda od 14.09.2023, nakoľko je zrejmé, že už v tejto dobe kompletnú osobnú starostlivosť o maloletého vykonával otec a matka na jeho výživu otcovi neprispievala. Matke tak vznikol dlh na výživnom za dobu od 14.09.2023 do 30.11.2023 v celkovej výške 128,33 EUR (17 dní septembra 28,33 EUR a 2x po 50,-EUR za mesiace október a november 2023). Súd poskytol matke detí vzhľadom na jej aktuálny príjem dlhšiu lehotu na zaplatenie.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením. Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.